

Írta: Gáspár Károly

EGY ÉLETEN ÁT KELL... (GRATULÁCIÓ A FELTÉTLEN TISZTELET HANGJÁN)

Szinte hihetetlen, hogy Mikus Gyula, aki a közelmúltban vette át Göncz Árpád köztársasági elnöktől a Köztársasági Elnöki Aranyérmét, már 45 éve küzd, harcol a bajba jutott fiatalokért. A napjainkban 70. életévében járó kiváló gyermekvédelmi szakember szóval, tettel, írással minden lehetséges módon igyekezett, illetve nyugdíjasként igyekszik segíteni a rászorulóknak. Ezt tette középiskolai tanárként, pszichológusként, nevelőotthoni igazgatóhelyettesként, speciális otthoni igazgatóként, szakíróként.

Mint középiskolai tanár kezdte pályáját egy nagyhírű budai gimnáziumban. Magas szintű tanári, oktatói tevékenységén túl kötelességének érezte a tehetséges, a gimnázium elvégzésére érett, ám általában valamilyen családi okból (szociális leszakadás, deviancia) meg-megakadó, marginalizálódó fiatalok felkarolását. Több száz középiskolai fiatalnak, serdülőnek volt Ő a példaképe az '50-'60-es években. Következetes, határozott egyéniségének köszönhetően sok-sok deviáns fiatalnak segített beilleszkedni a társadalomba. Gyermekközpontúságának, követelőképességének, karizmatikus egyéniségének, kemény érzelmi, értelmi, testi nevelésének következményeként tanítványainak többségéből sikeres, ismert ember lett, felsőfokú végzettségű szakember, művész, politikus.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE

SZEMÉLYES MEGBECSÜLÉSEM JELEKÉNT

MIKUS GYULA

URAT ÉLETŐTJA ELISMERÉSEKÉNT

ARANYÉREMBEN

RÉSZESÍTEM. KELT BUDAPESTEN, 1999. ÉVI OKTÓBER HÓ 37. >ÁPIJÁN.

A Cseppkő, a Bokréta utcai Gyermekotthon munkáját, az ott állami gondoskodásban élő gyermekek mindennapjait meghatározta Mikus Gyula egyénisége, jelenléte. Közvetlenségének köszönhetően a gyerekek imádták, tisztelték mint barátot, mint tanácsadót, mint szülőt, mint tanárt. A felsoroltakat ki-ki igénye szerint tehette, mivel Ő ismerte valamennyi reá bízott növendékét, bírta a bizalmukat, tudta igényüket.

Elsőként kezdett az 1980-as évek közepén – a fővárosi gyermekvédelem rendszerében – segítséget nyújtani, kezelést biztosítani a szenvedélybeteg, az úgynevezett „drogos” gyerekek számára. Tevékenysége követőkre talált, munkatársai kiszélesítették, folytatták az általa el kezdetüket.

Mindennapos gyakorlati munkája mellett több száz cikket, tanulmányt írt, rengeteg vizsgálatot végzett, elemzést készített. Nyugdíjba kerülése után tapasztalatait igen nehéz területen, az aszói javítóintézetben mint pszichológus kamatoztatta, bátorítva kollégáit, segítve a bűnelkövető fiatalok reszocializációját, szocializációját.

Az objektív számvetés után szeretném közreadni egy személyes élményemet, mint volt tanítványa, 36 éve tisztelője, akinek gimnáziumi éveiben példaképe, későbbi pályaválasztásában meghatározó volt Mikus Gyula. Gimnáziumi tanárként mint a természet, a barlangkutató szerelmese rengeteg kitűnő hangulatú túrát vezetett, tárbort (földalattit is) szervezett tanítványainak, nekünk. Mint tudjuk, a barlangászás veszélyes üzem, így kerülhetett többször is nehéz helyzetbe mint túravezető, melyből az akkor 36 éves fiatal tanár rendkívüli fizikuma biztosított menekvést hol saját magának, hol tanítványainak. Egy alkalommal, amikor több növendék felelőtlenségének köszönhetően a Cserszegtomaji kútbarlang 52 méteres mélységébe leszállító csörlő elszabadult – a csörlő végén egyik társunkkal – a tragédiát Mikus Gyula lélekjelenléte, bátorsága akadályozta meg. A keménykötésű táborvezető a teljesen megkövült körülötte állók közül előre ugorva testével, alkarjával (mely eltörött) fogta fel az ütéseket, állította meg a zuhanást, a csörlő hatalmas erejű pörgését.